

Misioni ynë

Revistë informative, kulturore dhe shpirtërore, numri 3, korrik – shtator 2021

Zoja Rruzare

Rruzarja, «Kurora e Trëndafilave»

Faqe 10–11

Me 13 shtator 2021 misionari ynë don Antoni kishte një takim pune me vikarin I peshkvor Hans-Peter Wasmer dhe me ekonomin Hans-Peter Bucher.

Takimi kishte si qëllim vlerësimin e punës që është bërë deri me tani në Mision, por, njëkohësisht, u bisedua edhe për të ardhmen dhe sfidat që na presin.

Fillimisht u diskutua për mbarëvajtjen e Meshës së shenjtë në këtë kohë të vështirë Pandemie si dhe u vlerësua rritja e numrit të Meshëve për të dielash dhe transmetimi i tyre në faqen e Facebook-t të Misionit tonë.

Katekizmi me fëmijë dhe të rinj, aktivitetet e ndryshme baritore, revista Misioni ynë dhe festa e 30-të vjetorit të Misionit tonë, që do të jetë me 23 tetor 2022, po ashtu, ishin tema diskutimi dhe vlerësimi të këtij takimi.

Temë diskutimi dhe vlerësimi ishte edhe bashkëpunimi me personelin dhe me grupet e ndryshme ekzistuese të Misionit si dhe koordinimi i punës së përbashkët, duke pasur gjithmonë parasysh respektimin e rroleve dhe përgjegjësive përkatëse.

Gatishmëria e Kishës vendore në Luzern për të na pranuar dhe dëgjuar kërkesat dhe sfidat tona, është një mbështetje e madhe që i bëhet Misionit në organizimin dhe konkretizimin e të gjitha atyre ideve dhe projekteve, që kanë si qëllim

të mirën shpirtërore dhe kulturore të besimtarëve tanë.

Falë kësaj mbështetje të çmueshme, ne si përfaqësues të Misionit, së bashku me të gjitha organet ekzistues që e përbëjnë atë, mund të veprojmë lirisht dhe të ecim të qetë në punën tonë baritore dhe kulturore.

Mbështetja morale, strategjike dhe ajo ekonomike që na vjen nga Kisha vendore këtu në Luzern, është një motivim edhe më i madh për ne, që të punojmë me përgjegjësi dhe me zell për të mirën dhe shenjtërimin e popullit të Zotit.

Falë këtij bashkëpunimi dhe mbështetje të vazhdueshme, Misioni ynë ka dhjetë qendra ku kremtohet Meshë në gjuhën shqipe. Njëkohësisht kemi mundësi reale të kryejmë aktivitete baritore dhe kulturore. Së fundmi, për të na lehtësuar veprimin tonë baritor, na është dhënë mundësia që edhe gjatë ditëve të javës, veçanërisht të Martat e kushtuar shna Ndout të Padovës dhe Udhët e Kryqes, në kohën e kreshmëve, t'i kremtojmë në Kishën e madhe në Emmenbrücke.

Po ashtu, në shërbim të nevojave të Misionit tonë, do të jetë edhe qendra e madhe baritore, e sapondërtuar, në Sursee.

Për të gjitha këto të mira e falënderojmë Zotin dhe të gjithë mbështetësit tanë.

Përgatiti: Redaksia

“Epoka e pasioneve të trishtueshme”

Para disa viteve kam lexuar librin “Epoka e pasioneve të trishtueshme” që bart emrin e dy autorëve: Miguel Benasayag dhe Gërdard Schmit; njëri filozof dhe psikiatër, tjetri psikoanalist dhe terapist familjar.

Nuk kam ndonjë informacion nëse ky libër është përkthyer në gjuhën shqipe, mirëpo argumentet dhe temat që trajtohen në të, padyshim janë shumë aktuale edhe në shoqërinë tonë shqiptare, sidomos tek ata që jetojnë jashtë në mërgim.

Libri, përgjithësisht, mbështetet në një pohim dhe në një pyetje, të cilat ju shërben autorëve si skenë, mbi të cilën ndërtojnë argumentin e tyre.

Pohimi që ata bëjnë është: sot qendra të shumta dhe të ndryshme psikiatrike janë të frekuentuara nga një numër i madh njerëzish, kryesisht të rinjsh, që shprehin, më tepër sesa patologji, shqetësime psikike që manifestohen përmes një gjendje të keqe të të jetuarit. Por, simptomat që më së shpeshti paraqiten në këtë gjendje të të jetuarit janë: trishtimi, pasiguria, ankthi, ndjesia e lodhjes, ndjesia e monotonisë, mungesa e entuziazmit, mbyllja, paaftësia e përqendrimit, frika nga lidhjet serioze që kërkojnë përkushtim etj.

Ndërsa pyetja, e cila më tepër parashtrahet si një sfidë për të gjithë ata që merren me edukimin e brezave të rinj është: Si të ballafaqohemi me trishtimin, në të cilin po jeton shoqëria e ditëve tona?

Autorët në fjalë, më tepër sesa të japin receta të gatshme, ftojnë institucionet përkatëse (qendrat e psikiatrisë, qendrat e rehabilitimit familjar dhe qendrat e ndryshme të dëgjimit) të zbrisin te baza e asaj që shkakton këtë gjendje të keqe të të jetuarit (trishtimin).

Zbritja te baza apo te rrënja e problemit, sipas tyre, duhet të ndodhë përmes guximit për të shtruar pyetje dhe nevojës urgjente për t'u përgjigjur në mënyrë të vërtetë në pyetje si këto: Mbi çka bazohet më të vërtetë shoqëria jonë? Cilat janë arsyet kryesore e simptomat (shenjat) që sjellin trishtim? Pse bota (jeta) dhe të tjerët shihen si kërcënim? Pse njeriu i ditëve tona ndjehet kaq i pasigurt, në një epokë ku mirëqenia materiale dhe përparimi teknologjik kanë arritur kulmin e tyre?

Sipas këndvështrimit tim, të bazuar tashmë edhe nga kontakti i përditshëm me njerëz, sidomos me ata që takoj në «Qendrën e dëgjimit» të Misionit tonë, pyetjet e parashtruara janë vetëm disa nga pistat e shumta, që duhet t'i ndjekim, për të kuptuar se kriza që po e kaplon njeriun bashkëkohor me pasione të trishtueshme, është para së gjithash krizë kulturore dhe shpirtërore. Tejkalimi i një krize të tillë kërkon vetëdijesim, pranim, kthim dhe besim, në mënyrë që të mos realizohet në ne ajo që paralajmëron Ungjilli: Do të vdisni edhe ju në mëkatin (trishtimin) tuaj (krh. Gjn 8, 21–25).

Don Antoni

Fillimi i vitit të ri shkollor dhe bekimi i fëmijëve

Me datën 29 gusht në Misionin tonë, gjatë kremtimit të Meshës shenjte që ishte në Inwil dhe në Sursee, është bërë bekimi i fëmijëve për fillimin e vitit të ri shkollor. Fëmijët kanë sjellë çantat dhe materialet e tyre shkollore, i kanë vënë para altarit dhe vet ata personalisht, me përcjelljen e prindërve të tyre morën bekimin e Zotit prej don Antonit. Dëshira dhe lutja ishte që ky bekim i Zoti t'i përcjell fëmijët gjatë gjithë vitit shkollor dhe gjatë gjithë jetës, në mënyrë që të kenë një fillim të mbarë dhe të suksesshëm për të gjithë.

Bekimi i fëmijëve është shenja me rëndësi, dëshmon shpresën në dashurinë dhe provaninë e Hyjit. Është lutje e drejtuar Jezusit që t'i bekojë fëmijët, t'i ruajë e t'i mbrojë prej çdo rreziku të jetës, të rriten dhe të zhvillohen në hirin e Zotit.

Redaksia

(Foto: M. Mrika Sabedini)

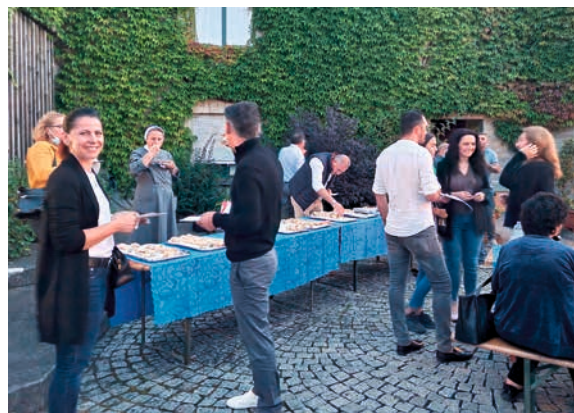
Festa e Shën Nënë Terezës në Misionin tonë

Për kremtimin e festës së Shën Nënë Terezës jemi përgatitur me treditësh që është zhvilluar në kishën e qendrës tonë St. Michael, në Luzern. Fillimi ishte në ora 18:30 me lutjen e rruzares së Zojës, kurse Mesha shenjte ishte në ora 19:00 dhe më pas lutjet dhe litanitë e Shën Nënë Terezës.

Gjatë meshës shenjte të treditëshit predikimin don Anton Uka, misionar ia ka kushtuar shpjegimit të përshpirtërisë dhe dëshmisë së jetës së Shën Nënë Terezës, e cila gjithë jetën e vet e ka flijuar për Zotin dhe për më të varfrit në gjithë botën. Ndër të tjera, nga përshpirtëria dhe jeta e Nënë Terezës, don Antoni ka theksuar njohjen e Jezusit, jo si njohje vetëm teorike, por, më tepër si përvojë e gjallë e mendjes dhe e zemrës, e cila pastaj dëshmohet në dashuri ndaj Zotit dhe të afërmit.

Dashuria ndaj Krishtit Zot tregohet jo vetëm me fjalë, por me vepra, këtë më së miri e ka treguar Shën Nënë Tereza, bija e kombit tonë, e cila mahniti gjithë botën me veprën dhe punën e saj ndaj njerëzve që kishin më së shumti nevojë për ndihëm. Ajo dha një dëshmi të jashtëzakonshme të përkushtimit, të jetës për Zotin dhe për të tjerët.

Të shtunën, që ishte edhe dita e tretë e treditëshit, pas kremtimit të Meshës shenjte në oborrin e Qendrës tonë, në Luzern, kemi pasur një apero për të gjithë besimtarët që ishin të

(Foto: Don Anton Uka)

pranishëm në Meshën e shenjtë. Ishte një ndejë shumë e këndshme ku për të gjithë të pranishmit ishte rasti i takimit në mes veti, i shoqërimit dhe i shkëmbimit të përvojave tona të ndryshme.

Don Antoni lajmërojë se treditëshi kushtuar Nënë Terezës do të bëhet tradicional në Misionin tonë dhe do të përmbillet me një ndejë të përbashkët.

Lëmosha që është grumbulluar gjatë treditëshit dhe ajo e ditës së festës ishte caktuar

për nevojat dhe të varfrit e Motrave të Nënë Terezës që shërbejnë në Pejë.

E falënderojmë Zotin për jetën, veprën dhe dëshminë që Nënë Tereza ika dhënë tërë botës, duke frymëzuar shumë njerëz që të kushtohen dhe të shërbejnë në shembullin e saj.

Shën Nënë Tereza të lutëm që të ndërmjetësojë për njerëzim mbarë e veçanërisht për familjet tona!

Shkruan: m. Vida Ademi

Përsiatje në festën e Nënës së dashurisë

Sot është dita e Nënës Tereze – Gonxhës shqiptare – gruas së imtë e me zemër të madhe, që përgjatë jetës së saj tokësore ndërtoi një perandori të pafund të dashurisë për njeriun.

Prandaj ta kujtojmë veprën e saj madhështore në shërbim të njerëzimit dhe testamentin e dashurisë sublime që la trashëgimi.

Aj në faqet e historisë së njerëzimit gdhendi me shkronja të arta emrin shqiptar duke treguar me vepra paqe dhe dashurie se drita përherë e mund errësirën, ashtu siç e mira e mund të keqen.

Ajo e ka kuruar të keqen vetëm me dashuri dhe dhembshuri, ndaj sot është personaliteti më shembullorë i kohës sonë, nënë dhe shenjte e dashurisë dhe humanizmit.

Gonxhja jonë është lule e bukur në kopshtin tonë kombëtar dhe shtylla ma fisnike e ma sublime e identitetit tonë kombëtar.

Shkolla e saj është dritëdhënëse dhe një trashëgimi e pasur dashurie që ka kapacitete të pafund për të kuruar plagët e njerëzimit. Ndaj, neve, si pakuajt na takon të bëhemi nxënës të kësaj shkolle, për të mirën tonë dhe të njerëzimit.

Këshillat e saj të thjeshta, por shumë domethënëse janë thesare ushqyese për zemrën e mendjen njeriut, çdo herë dhe në çdo kohë, sepse burojnë nga një zemër e madhe, që pati vend për të gjitha dhimbjet dhe gëzimet e botës.

Ja një nga to:

“Mos më thuaj se në botë ka luftë.

Mos më thuaj se njerëzit veniten nga uria.

Mos më thuaj se njerëzit vriten nga urretjtja.

Mos më thuaj se njerëzit gërgasin dhe përndjekin njëri-tjetrin, por vetëm më thuaj: Ç'bën ti?”

E në këtë ditë dua ta kthej në vëmendjen tuaj atë që thoshte Ibrahim Rugova për nënën tonë:

“Populli i Kosovës dhe i gjithë populli shqiptar, sot është krenar para botës me Nënë Tereze, me Nënë e vet. Nëna Tereze është engjëlli i rojës për Kosovën dhe për popullin shqiptar.”

Shkruan: Ndue Ukaj, Prishtinë

Përvoja e shëtijes me përfaqësuesit e Misioneve në Luzern

Më 2 shtator 2021, Zyra e Kujdesit Baritor për Emigrantët, me qendër në Luzern, organizoi një shëtitje njëditore për të gjithë ata që janë të angazhuar në Misionet e ndryshme të pranishme në Luzern.

Në qytetin e Luzernit janë të pranishme dhe aktive shtatë Misione të huaja: Misioni Anglez, Italian, Kroat; Polak, Portugez, Spanjoll dhe Shqiptar. Përfaqësuesit e këtyre Misioneve morën pjesë në shëtitjen e organizuar. Po ashtu, së bashku me ne, të pranishëm ishin edhe disa nga Këshilli Administrativ.

Ky ishte një organizim i mirë menduar dhe i mirë planifikuar. Ne Luzern u takuam të gjithës së bashku dhe me autobus u nisëm drejt Manastirit të Motrave Françeskane në Baldegg. Aty na pritëm dy murgësja, na dëshiruan mirëseardhje dhe kështu filluan të na shëtisin nëpër ambientet e bukura të Manastirit duke na treguar për historinë e Kuvendit, për misionin veprues të tyre, për bashkësinë e tyre dhe për sfidat me të cilat ballafaqohen për çdo ditë. Këtë paraqitje e bënë edhe përmes një dokumentari të shkurtër filmik.

Pas kësaj vizite të këndshme dhe domethënëse për ne, Motrat Françeskane kishin përgatitur një koktej për të gjithë. Edhe kjo ishte një mundësi e mirë për tu njohur me përfaqësuesit e Misioneve të tjera, por, edhe për të bashkëndarë përvojat tona.

Pastaj vazhduam drejt Gelfingen-it për të vizituar Kështjellën Heidegg, e cila është Kështjella më e vjetër e banimi në kantonin e Luzernit.

Pas turneut mbresëlënës dhe shumë emocionues, shkuam në një fermë në Müswangen, ku patëm mundësi të luanim golf dhe të hanim darkë.

Vërtet ishte një përvojë e bukur dhe e pasur si në aspektin shpirtëror, po ashtu edhe në atë miqësor dhe kulturor.

Falënderimi i takon Hyjit dhe Kishës vendore këtu në Luzern, e cila është gjithmonë e gatshme të na përkrahë dhe mbështesë në iniciativat dhe projektet tona.

Shkruan: Besjana Thaqi, sekretare e Misionit

(Foto: Cornelio Zraggen)

(Foto: Don Anton Uka)

(Foto: Don Anton Uka)

Shoqëria zvicerane i përshkruan emigrantët si njerëz të ardhur në Zvicër nga vende të ndryshme dhe për arsye të ndryshme. Ata posedojnë një leje qëndrimi, jetojnë dhe punojnë në Zvicër, prandaj edhe ndjejnë nevojën për ta jetuar (praktikuar) besimin e tyre. Pikërisht për këtë arsye Sinodi, parlamenti i kishës rajonale (Landeskirche), më 27 tetor 2004 vendosi që të kujdeset në mënyrë të posaçme për emigrantët katolik në kantonin e Lucernit. Ligji sinodal përkatës ia cakton këtë detyrë kujdesit baritor migrant (Migrantenseelsorge) të Kishës rajonale katolike romake të kantonit të Lucernit (römisch-katholischen Landeskirche des Kantons Luzern).

Ligji ka hyrë në fuqi me 1 janar 2005. Emigrantët shërbehen nga Misionet që janë të ndara në gjuhë. Aktualisht kemi 7 misione funksionale në kantonin e Lucernit (Shqiptar, Italian, Spanjoll, Portugez, Kroat, Polak dhe Anglez). Këto misione janë pothuajse të ngjashme me famullitë katolike, kremtojnë Meshën e shenjtë dhe ofrojnë të gjitha shërbesat dhe aktivitetet e tjera baritore. Disa Misione kryejnë shërbesën edhe përtej kufijve të kantonit të Lucernit. Për shembull Misioni Katolik Shqiptar, me qendër në Luzern, kujdeset edhe për besimtarët që jetojnë në kantonin e Zugit, Churit, Schytzit, Nitwalden, Obwalden, Tesines dhe atij të Valisit.

Kujdesi baritor për emigrantët, i Kishës Katolike Romake të Kantonit të Lucernit, ka statusin e një famullie. Organi i tij më i lartë është

Kuvendi i Delegetëve – Parlamenti i Kujdesit Baritor të Emigrantëve. Këshilli Administrativ (Administrativrat) është ekzekutivi i kujdesit baritor të emigrantëve dhe përgjegjës për çështjet financiare dhe operacionale. Anëtarët e Këshillit Administrativ zgjedhën nga sinodi (Parlamenti i Kishës). Kjo formë është një veçanti zvicerane dhe ndoshta unike në Kishën Katolike. Me bashkëjetesën e strukturave sipas ligjit kanunor dhe ligjit të kishës shtetërore, lind një i ashtuquajtur «sistem i dyfishtë». Andaj dhe bashkëpunimi i mirë midis organeve kanonike dhe të drejtës shtetërore të kishës në të gjitha nivelet është me rëndësi themelore për jetën e Kishës në Zvicër.

Ne kuadrin e këtij bashkëpunimi, takimet e përbashkëta midis udhëheqësve të Misioneve dhe Këshillit Administrativ janë shumë të dobishme dhe mbahen në intervale të rregullta. Qëllimet e takimeve janë të shumfishta. Ato kryesore janë zgjerimi dhe forcimi i kontaktit me misionarët, shkëmbimi i informacioneve në mënyrë të drejtpërdrejt si dhe mundësia e misionarëve për të adresuar pyetjet, dëshirat dhe shqetësimet e tyre në Këshillin Administrativ. Duke pasur parasysh rolin ekzekutiv të Këshillit Administrativ dhe faktin se tashmë që tri vite kemi një përfaqësues nga Misioni ynë, duhet ta falënderojmë Zotin dhe të themi se jemi më fat të madh si Mision.

Shkruan: Llesh Duhanaj, këshilltarë administrativ

Shtegtim në Flüeli-Ranft

Shkrimi apo përshkrimi i përvojave është njëra ndër mënyrat më të mira e cila na lejon të ndalemi, të mendojmë, të reflektojmë dhe njëkohësisht të falënderojmë për të mirat që përdërprerë ndodhin në jetën tonë. Prandaj, të përshkruaj përvojën e shtegtimin që së bashku me një grup besimtarësh të Mision tonë në Luzern kemi bërë në Flüeli-Ranft është vërtetë një ndjenjë e veçantë dhe një e mirë e madhe, sepse kjo më bënë të kthehem te udhëtimet e mia që së bashku me familjen, shoqërinë dhe bashkësinë e Misionit tonë kemi bërë nëpër vende të ndryshme.

Këto përvoja më ndihmojnë të kuptoj se jeta është udhëtim e jo distancim.

Të shkruash për këtë temë është një ndjenjë e veçantë, një e mirë sepse më rikujton udhëtimet e mia se bashku me familjen, me shoqërinë dhe me bashkësinë. Prandaj edhe shtegtimi ynë ka qenë një udhëtim i planifikuar, nga një vend në një vend tjetër. Shtegtojmë për tu takuar me Zotin, në një vend të shenjtë që na ndihmon për këtë, por shtegtojmë edhe për të shkuar drejt horizonteve të fundme të jetës, që është bashkimi përfundimtar me Hyjin dhe bashkimi me shenjtërit dhe engjëjt e tij. Prandaj kemi shtigje të shenjta, shtegtime por edhe përvoja udhëtimeve që shndërrohen në simbole dhe bëhen forcë që na ndihmojnë në udhëtimin e jetës tonë, që shumë herë është i mbushur me vështirësi, pengesa dhe moskuptime.

Flüeli-Ranft është një vend i cili me plot të drejtë quhet vend shtegtimi për shumë besimtarë, sepse aty përjetohet afërsia e vëlla Klaus. Por edhe me mënyrën se si ka jetuar ai në lutje, pendesë dhe kushtim të plotë ndaj Zotit.

Bashkësia e Misionit tonë në Luzern, çdo vit, e organizon këtë shtegtim ku ne si besimtarë mundohemi të marrim pjesë me përshpirtëri dhe me njetet tona. Në këtë mënyrë edhe ky shtegtim, sikurse shtegtimet e tjera na japin frytë të shumta shpirtërore dhe njëkohësisht

janë dëshmi e besimit të popullit tonë në Krishtin e Ringjallur.

E falënderojmë Zotin për ditën e mirë që kishim, po ashtu falënderojmë edhe organizatorët, pjesëmarrësit në shtegtim, sepse kështu, të gjithës së bashku, e kemi dhënë pjesën tonë që ky shtegtim të jetë më i mirë dhe më i këndshëm. Këtë ditë të bukur e përmbyllëm me Meshën e shenjtë dhe drekën tonë tradicionale të përbashkët.

Shkruan: Valentina Prenrecaj, Root

(Foto: Tush Lazri)

(Foto: Pal Spaqi)

Shëtitja në Evropa Park

Me 18 shtator, Misioni ynë Katolik Shqiptar në Luzern, organizoi shëtitje në Evropa park në Gjermani për ministrantat dhe adoleshentët që i shërbejnë meshtarit gjatë Meshës shenjte.

Ministrantat janë ata që i shërbejnë meshtarit gjatë meshës shenjte, domethënë kanë një detyrë të çmueshme, kujdesen që Mesha shenjte dhe liturgia të jetë sa më e bukur dhe në këtë mënyrë i shërbejnë vet Zotit. Gjithashtu ata e zbukurojnë altarin me praninë, veshjen dhe qëndrimin e tyre të mirë rreth altarit dhe rreth meshtarit.

Shëtitja në Evropa park ishte një dhuratë që Misioni ynë i bëri ministrantave, si shenjë falënderimi për shërbimin e tyre. Kjo shëtitje ishte shumë e veçantë, fëmijët gjatë gjithë ditës patën mundësi të shijojnë dhe përjetojnë lojëra nga më të ndryshme. Ishte mundësia e bukur për argëtim, qëndrim së bashku dhe në grupe, përjetim i përvojave të reja.

Në përcjellje të fëmijëve ishin edhe disa prindër, që edhe ata patën mundësinë të përjetojnë një ditë të bukur dhe relaksuese, duke qëndruar së bashku me njëri tjetrin, duke u

(Foto: Don Anton Uka)

shoqëruar, biseduar dhe shkëmbyer përvojat e njëri tjetrit.

Falënderojmë Zotin që na ka dhënë ditën shumë të bukur, kështu që kemi pasur mundësi të shfrytëzojmë gjithë kohën që kemi pasur në dispozicion.

Gjithashtu faleminderit edhe prindërve që ishin në përcjellje të fëmijëve dhe gjithëherë të gatshëm t'i bien fëmijët në prova, në katekizëm dhe në aktivitete tjera.

Redaksia

(Foto: Gjergj Pernecaj)

Festa e Shën Mhillit në Luzern

Kremitim e Pajtorit të famullisë së Shën Mhillit, që është festuar së bashku me Misionin Kaolik Shqiptar, është kurorëzuar me një aperitiv me ushqime tradicionale shqiptare dhe zvicerane.

Traditën e bukur të kremitimit të përbashkët të Pajtorit të famullisë me Misionin Katolik Shqiptar, e ndajmë së bashku që dhjetë vite. Gjithashtu, ditën e Festës tonë ishte edhe dita e Emigrantëve, gjë kjo që përshtatej mirë kremitimi së bashku me shqiptarët

Falë rregullit 3G, Mesha e shenjtë në dy gjuhë ishte e mundur të kremitohet së bashku

me mbi 250-të persona të pranishëm në Kishë.

Kori i fëmijëve dhe i të rinjve këndoi shkëlqyeshëm, pavarësisht “pushimit të detyruar të takimeve”, edhe kori i Misionit Katolik Shqiptar bëri përshtypje të mirë, me zërin e tyre të qartë.

Don Anton Uka, përgjegjësi i Misionit Katolik Shqiptar dhe Urs Brunner, udhëheqës i bashkësisë së famullisë St. Michael, e organizuan festën me vullnetarë të shumët.

Don Anton Uka urojë që festimet e tilla të përbashkëta, mes zviceranëve dhe shqiptarëve, të zhvillohen sa më shpesh: “Pse duhet të festojmë të ndarë këtu poshtë në tokë, kur një ditë gjithësi do të jemi të gjithë së bashku në qiell?”

(Foto: Samuel Lang und Stefan Wechsler)

(Foto: Samuel Lang und Stefan Wechsler)

(Foto: Samuel Lang und Stefan Wechsler)

(Foto: Samuel Lang und Stefan Wechsler)

Një moment tjetër i rëndësishëm ishte sigurisht edhe aperitivi i përgatitur nën qiellin e hapur, ku shijoheshin shijet e ushqimeve shqiptare dhe zvicerane dhe shkëmbeheshin biseda

të përzemërta në këtë kohë të veçantë në të cilën po jetojmë.

Shkruan: Urs Brunner, përgjegjës i famullisë St. Michael në Luzern

Engjëjt mundësi apo domosdoshmëri?

Shpesh rastis të shohim skuadrat e policisë të angazhuara në përcjellje dhe mbrojtje të personave zyrtarë të rëndësishëm të veçantë, duke i shërbyer me dinjitetin më të lartë detyrës që ushtrojnë. Ato angazhohen vetëm atëherë kur ndokush i thërret dhe i autorizon. Nuk paraqiten thjesht për ta bërë ceremoninë më të bukur, por e vënë jetën në rrezik, për ta siguruar tjetrin. Detyra e tyre është të vëzhgojnë terrenin, të mënjanojnë pengesat gjatë rrugës dhe të marrin të gjitha masat e nevojshme të sigurisë së personit që shoqërojnë.

I tillë është roli i engjëjve në jetën tonë të krishterë. Engjëjt janë krijesa të autorizuara dhe të dërguara prej Zotit, në rend të parë për t'i shërbyer Zotit dhe për ta lavdëruar Atë dhe si të tilla, për ta shoqëruar dhe mbrojtur çdonjërin prej nesh në udhëtimin tonë tokësor, që duke mënjanuar pengesa që Djalli na i vë në rrugë, të mund të arrijmë në qiell. Pra, engjëjt janë gjithmonë në gjendje gatishmërie, respektojnë lirinë e njeriut dhe presin sinjalin tonë për ndërhyrje.

I tërë Shkrimi i shenjtë bën dëshmi për ekzistencën e engjëjve. Kisha e shenjtë Katolike, e bazuar në Shkrimin shenjt, përmes apostujve dhe etërve të shekujve të parë e përngjatë krejt historisë së saj, deri në ditët tona, e ka njohur dhe kultivuar shkencën mbi engjëjt (angeologjinë) dhe i ka mësuar besimtarët e vet të komunikojmë me engjëjt dhe t'i thërrasin në ndihmë, e jo vetëm t'i konsiderojmë thjesht si dekor të jetës tonë.

Engjëjt nuk janë të ngrirë, memecë as robotë, por qenie shpirtërore që komunikojnë, dëgjojnë dhe dashurojnë. Për të hyrë në komunikim me ta, duhet t'i njohim ata, t'i dëgjojmë, t'i lusim, t'u bindemi, të bashkëpunojmë, t'u kushtohemi, t'i falënderojmë. Po i ndoqëm këto shtatë rrugë, do të kuptojmë se engjëjt nuk janë thjesht një mundësi për një jetë më të mirë dhe më të rehatshme, por një domosdoshmëri për çdonjërin prej nesh.

Shkruan: Don Marjan Sh. Ukaj, Düsseldorf

RRUZARJA, “KURORA E TRËNDAFILAVE”, LUTJA ME TË CILËN I THEMI VIRGJËRËS MARI “TË DUA SHUMË”!

Të gjithë muajt e vitit janë të kushtuar një përshtirë të veçantë, sikurse muaji Maj i është kushtuar virgjërës Mari apo muaji Qershor Zemrës së Shenjtë të Jezusit. Kështu edhe muaji Tetor i është kushtuar Rruzares së shenjtë.

Kam bindjen se të gjitha këto gjera të përmendura deri tani, i keni dëgjuar ose lexuar ndokund. Megjithatë duke qenë se jemi në muajin që i kushtohet rruzares së shenjtë, do doja që së bashku të shikojmë pak vështrimin historik të kësaj lutje zemre. Lutja e shoqëruar me anë të një lidhëse me nyje, takohet që në mesjetë në jetën monastike dhe nuk është traditë vetm e të krishterëve. Megjithatë të gjitha këto nuk duhet asesi që ti emërtojnë me emrin “Rruzare” sepse në secilin besim

fetar ata kanë emërtimin e tyre. Madje edhe rruzarja deri vonë është emërtuar me emrin “lidhësja e At’ynës” ose edhe vetëm “At’ yna”. Është dashur shumë kohë që lutja e rruzares të merrte formën që e ka sot. Fillimisht ajo ka qenë mbi të gjitha për të numëruar lutjet që murgjit apo murgeshat lusnin, sikurse bënin edhe numërimin e psalmeve. Emërtimi “Rruzare” apo “Kurora e trëndafilave” është zhvilluar më vonë, rreth vitit 1270 në Spanjë.

Legjenda tregohet si më poshtë. Një djalosh i ri i cili kishte përfunduar shkollën me sukses

dëshironte të hynte në kuvend, por nuk ishte i zellshëm në punët e tij. E vetmja gjë që ai bënte me dëshirë ishte të bënte kurorëza me lule dhe t’ia vendoste ato Zojës së bekuar si kurorë. Etërit e kuvendit që e kishin parë këtë veprim të tij, vendosen që ta pranonin në bashkësi. Mirëpo pas shumë kohësh, djaloshi u vetëdijesua se nuk mund të ndërtonte më kurorat me lule që ja dhuronte Marisë dhe dëshiroi të largohej nga kuvendi. Një murg i moshuar pasi e dëgjoi dëshirën e djaloshtit, i tha se ai mund ti dhuronte Marisë

më shumë se një kurorë të thjeshtë lulësh. Ai me anë të lidhëses së lutjeve mund ti dhuronte Marisë kurorën më të bukur. Kështu djaloshi filloi që çdo ditë të luste lutjen mariane, me bindjen se po i dhuronte Zojës kurorën e saj. Pas disa kohësh eprori e

dërgoi atë në një udhëtim të largët. Djaloshi kur vinte koha e lutjes, zbriste nga kali dhe fillonte të lutej. Disa cuba të cilët donin ta plaçkitnin atë, e panë se ai po bënte diçka të çuditshme dhe filluan ta vështronin me vëmendje. Papritur ata panë një zonjë të mrekullueshme e cila pas çdo lutje të djaloshtit këpuste një trëndafil nga goja e tij dhe e vendoste atë në varg derisa ndërtoi një kurorë me 50-të trëndafila. Sapo ai mbaroi lutjen, zonja u zhduk dhe cubat i dolën përpara për ta detyruar që ti tregonin se kush ishte ajo. Djaloshtit ju desh shumë kohë që të

“Shumë nga ne mendojnë se ajo është një lutje e mërzitshme, sepse përsëritet gjithmonë e njëjta gjë. Në fakt përveçse një kurorë trëndafilash, ajo është edhe mënyra me anë të së cilës ne mund ti themi Virgjërës Mari “të dua shumë”. Kur ne nuk lodhemi duke jua thënë këtë fjalë njerëzve që i duam, si atëherë mund të lodhemi duke ja thënë Asaj, e cila na ka dhuruar një jetë të re.”

(Vap 15, 18–19)

(Foto: Pixabay)

kuptonte se çfarë po ndodhte në të vërtetë. Kështu ai ju shpjegoi atyre që po lutej. Cubat e mahnitur nga ndodhia vendosen të shkonin me të në kuvend dhe të bënin edhe ata të njëjtën gjë. Që prej asaj dite lutja e rruzares njihet edhe si kurora e trëndafilave, të cilën edhe shumë nga ne e kanë lutje të tyre të përditshme.

Shumë nga ne mendojnë se ajo është një lutje e mërzitshme, sepse përsëritet gjithmonë e njëjta gjë. Në fakt përveçse një kurorë trëndafilash, ajo është edhe mënyra me anë të së cilës ne mund ti themi Virgjërës Mari “të dua shumë”. Kur ne nuk lodhemi duke jua thënë këtë fjalë njerëzve që i duam, si atëherë mund të lodhemi duke ja thënë Asaj, e cila na ka dhuruar një jetë të re.

Prandaj ju uroj që gjatë këtij muaji të gjeni kohë t’ia përsëritni Virgjërës Mari sa më shumë dhe sa më shpesh se sa shumë e doni, duke i dhuruar asaj kurorën e trëndafilave, lutjen e rru-

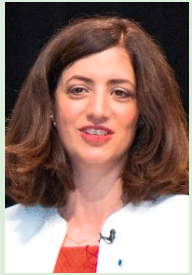
zares. Mbase mund ta bësh me familjen, apo edhe i vetëm ndërkohë që udhëton për të shkuar apo për tu kthyer nga puna. Pse jo edhe të gësh një moment të veçantë të ditës dhe të hysh në dialog me qiellin duke thurur këtë kurorë të bukur Mariane. Ka mënyra të ndryshme për ta lutur atë. Një ndër mënyrat e mia të preferuara është: “Të falemi Mari, hirplote Zoti me ty. E bekuar je mbi të gjitha gratë dhe i bekuar fryti i barkut tënd Jezusi. Shenjta Mari Nëna e Hyjit (Tenzot) lutu për njerëzit që i dua, tani e në fill të vdekjes së tyre. Amen”. Në vend të njerëzve që i dua mund të vendos gjithmonë një person dhe ta lus në vetën e tretë njëjës. Megjithatë, kjo është mënyra ime. Ndërsa ty të uroj të gësh edhe ti mënyrën tënde të thurjes së kurorës Mariane.

Muaj të shenjtë të rruzares!

*Shkuran:
Veneranda Qerimi, teologe*

INTERVISTË ME ZONJËN YLFETE FANAJ

ISH PRESIDENTE E KANTONIT TË LUZERNIT

Përshëndetje zonja Ylfete Fanaj, në fillim dua të ju falënderoj nga zemra për kohën që keni gjetur t'i kushtoni lexuesve të revistës sonë "Misioni ynë"!

Përshëndetje dhe faleminde-rit juve!

Zonja Fanaj si ka qenë jeta dhe fëmijëria juaj?

Fëmijëria ime ka qenë e bukur, kam lindur në Kosovë dhe për 9-të vite kam jetuar atje, dy vite shkollim i kam përfunduar në Kosovë dhe më pas kam emigruar në Zvicër bashkë me motrën time, pasi që familja ime ishte shpërngulur dy vite me parë, unë dhe motra për ato dy vite jetuam së bashku me gjyshen tonë dhe pas ardhjes tonë në Zvicër unë vazhdova shkollimin këtu.

Sa të vështirë kanë qenë hapat e parë për të arritur këtu ku jeni sot?

Çdo gjë e bukur për tu arritur kërkon një sakrificë të madhe. Edhe rrugëtimi im ka qenë i vështirë. Unë kam investuar shumë kohë në shkollim, kohën time e kam kaluar në lexim, studime dhe angazhime. Por kuptohet që edhe përkrahja familjare nuk më ka munguar, duke më motivuar gjithmonë që unë të eci sa më shumë përpara.

Të bëhesha kryetare e parlamentit nuk ka qenë qëllimi im, por kur i hyra politikës e ndjeva brenda meje që unë duhet të jem zëri i emigrantëve dhe shembull për të rinjtë!

A mund të na tregosh pak për emocionet dhe ndjenjat tua, në momentin kur u zgjodhët Presidente e Kantonit të Luzernit?

Mund të them se 23 qershori 2020 ka qenë një datë shumë speciale për mua, gjë që nuk do ta harrojë asnjëherë. Emocionet kanë qenë të mëdha, kisha familjen aty prezent e gjithashtu manifestimi i asaj dite përcillej nga shumë njerëz të tjerë me anë të TV të ndryshme, sa që akoma sot nuk mund t'i përshkruaj më fjalë! Unë mendoj që zgjedhja ime si Presidente nuk ka qenë e rëndësishme vetëm për mua por edhe për të rinjtë shqiptarë, që ta kenë si mësim se kur ata vërtet duan një gjë, atëherë mund të arrihen edhe shkallët më të larta të suksesit. Dua të veçojë një koment nga një person i nacionalitetit tjetër: "Ndjem shumë krenar sepse edhe ne mund të arrijmë lartë". Unë, personalisht, asnjëherë nuk e kam treguar nacionalitetin tim me anë të simboleve por gjithmonë jam munduar ta tregoj atë me anë të vlerave, të punës, arritjeve të mia dhe këmbënguljes sime, pra në mënyrë indirekte. Dua ta veçojë atë emocionin e mrekullueshëm që kisha në momentin kur kam dëgjuar këngën shqip gjatë asaj dite në zgjedhjen time si Presidente, "Moj e bukura more", ku më së miri tregohet malli për atdheun.

Cila ka qenë detyra e Juaj dhe si ka qenë ai vit për Ju?

Detyrat e mia kanë qenë:

- Udhëheqja e mbledhjeve të parlamentit
- Takimet, manifestimet, evenimentet dhe organizimet tjera ku kam qenë përgjegjëse të përgjigjem në emër të Kantonit
- Vizitat në organizata të ndryshme, etj.

Mundësia që ta prezantoj aq sa duhet kantonin e Luzernit nuk ka qenë edhe aq e madhe, shkaku i pandemisë. E rëndësishme ka qenë Mesha për parlamentarët në Sursee, ku ishte

prezent edhe Don Antoni. Ai kishte lexuar një pjesë të bukur nga lutjet e Nënë Terezës në gjuhën shqipe, e që mua më ka pëlqyer shumë! Mandatin si presidente e kam mbaruar në fund të qershorit 2021!

Zonja Fanaj, ju tani gjatë këtyre muajve jeni bërë nënë dhe ne ju urojmë nga zemra, sa e vështirë është për ju t'i kushtoheni edhe familjes edhe punës në të njëjtën kohë?

Për mua është e rëndësishme t'i kombinojë familjen, punën profesionale dhe politikën së bashku. Por sigurisht që nevojitet edhe një ndihmë e madhe dhe për këtë gjë dua ta falënderoj burrin tim, që më mbështet çdoherë. Femrat duhet të dinë që kujdesi ndaj fëmijës nuk është vetëm një detyrë e saj, por duhet ta ketë ndihmën nga e gjithë familja, në mënyrë që ajo të ketë mundësi të merret me punën, shkollimin apo edhe profesionin e saj, që të jetë e pavarur.

Zonja Fanaj, e gjithë biografia juaj është shumë motivuese për shumë njerëz dhe ju përgëzoj për këtë gjë, por cila është këshilla dhe porosia juaj për rininë tonë shqiptare që jeton këtu në Zvicër?

Këshilla ime është që gjithmonë duhet të luftojnë për tu bërë ata që duan dhe çfarë do që të jetë zgjedhja e tyre ajo zgjedhje le të buroi nga zemra e tyre, le ta duan vërtet, sepse nuk ekziston vetëm një rrugë e suksesit por ekzistojnë shumë. Mos të dorëzohen asnjëherë përballë asnjë lloj vështirësie edhe pse jeta nganjëherë mund të t'i mbyllë 100 dyer, gjithmonë një derë do të jetë e hapur për ta dhe ku i dihet jetës mbase ajo derë mund të jetë e suksesit, pra nuk duhet lodhur asnjëherë duke e kërkuar atë që ju vërtet e doni!

Nuk e di sa jeni e informuar për politiken, jetën dhe ngjarjet në Kosovë, a keni një këshillë

apo edhe ndonjë mesazh për të gjithë qytetaret atje e sidomos për politikanët?

Këshilla ime është bashkëpunimi. Nëse duan që Kosova të eci përpara atëherë duhet bashkëpunuar së bashku. Unë ua kam lakmi një gjë parlamentarëve këtu në Zvicër sepse e kanë një bashkëpunim të madh së bashku pa marr parasysh se cilës parti i takojnë, ata të gjithë i shprehin mendimet, qëllimet dhe idetë e tyre dhe shpesh partitë e mëdha janë të gatshëm t'i dëgjojnë e t'i shtjellojnë idetë së bashku me partitë e vogla! Pra, sa më pak inat e shumë bashkëpunim, askush nuk i ka idetë apo qëllimet e njëjta por për ndërtimin e një shteti duhet sa më shumë bashkëpunim.

Si e vlerësoni bashkëpunimin tuaj me Misionin Katolik Shqiptar këtu në Luzern?

E vlerësojë shumë! Unë edhe pse i takojë religjionit mysliman, gjithmonë kam pasur një kontakt jo-formal me priftërinjtë e kantonit të Luzernit. Misionin e vlerësoj shumë sepse e ndihmon edhe integrimin e shqiptarëve këtu!

Çfarë keni për t'ju thënë lexuesve të revistës "Misioni ynë" dhe cili është mesazhi juaj për ta?

Ta mbështesim sa më shumë njëri-tjetrin sepse në këtë mënyrë mund të arrijmë akoma më shumë!

Zonjë e nderuar, kisha nderin të zhvilloja këtë intervistë bashkë me ju për lexuesit e revistës "Misioni ynë". Ju uroj gjithë të mirat në jetën tuaj, si në punë ashtu edhe në familje!

Shumë faleminde-rit nga Ju, kënaqësia ishte e imja, gjithashtu për ju dhe për gjithë lexuesit. Ju dëshirojë shumë shëndet dhe gjitha të mirat!

Intervistoi:

Mirlinda Dushi Berisha, Ettiswil

SHËN MONIKA – SHEMBULL PËR TU NDJEKUR

Shën Monika është lindur në Tagast, Afrikë, në një familje të krishterë, por, ishte martuar me Patrikun, që nuk ishte i krishterë, por që falë shembullit të mirë të jetës së bashkëshortes së tij, para vdekjes, pranon të pagëzohet.

Monika lindi fëmijën e parë Agustinin, të cilin shumë kohë më pas do ta lindte edhe një herë me lutje dhe lot për kthimin e tij, i cili në fund pranon të pagëzohet. Pas tij kishte i qenë dhuruar edhe një djalë dhe një vajzë, të cilëve Monika iu ka dhënë edukimin e mirë të krishterë. Agustini edhe pse kishte pranuar një edukim të mirë nga ana e Nënës së vet, që dhënë pas veseve të këqija dhe rrugëve që nuk përkonin me edukimin e krishterë.

Shën Monika në moshë të re mbeti vejtë dhe atëherë ka filluar jeta e vështirë për të. Lutjet dhe lotët e saj për kthimin e birit të vetë Agustinin ishin të shumta, këtë ia kishte treguar edhe ipeshkvit, tek i cili këshillohej shpesh. Ai e ngushëllonte duke i thënë: “Biri i gjithë këtyre lotëve nuk mund të humbasë”. Kështu edhe ndodhi, biri i saj Agustini, pas një jete të lidhur me shoqëri të keqe, me herezi e gabime të mëdha në rininë e vet të shfrenuar, u kthye duke u bërë tjetër njeri. Kthimi i tij ndodhi në Milano dhe pagëzimin e mori nga shën Ambrozi, ipeshkëvi i Milanos, ku në këtë rrugë e kishte përcjellë edhe nëna e tij shën Monika. Përveç lutjeve të nënës për kthimin e tij, në të ndikuan edhe predikimet e mira të shën Ambrozit. Pas pagëzimit së bashku janë kthyer në Afrikë, por në vendin e quajtur Ostia, vdiq e lumtur për shkak të kthimit të birit të saj. Kurse biri i saj Agustini, bëri një kthim rrënjësor dhe gjatë gjithë jetës së tij ishte në kërkim të së vërtetës – Krishtit.

Shën Monika ishte grua me virtyte të jashtëzakonshme, kishte forcën e shpirtit, ndjeshmërinë, shpresën e pathyeshme, qëndresën në lutje, nderimin ndaj autoritetit kishtar etj. Pikërisht ashtu sikurse e përshkruan edhe Libri e Siracidit: “Dhuratë e Hyjit

është gruaja e mençur e fjalë pak; s`ka çmim...” (Sir 26, 17–18). Ajo në fakt ishte bekim për familjen e vet, ishte shembull qëndresë dhe shenjtërie për rrethin ku jetoi.

Edhe sot shën Monika është shembull për çdo grua apo nënë që ka probleme apo vuajtje për arsye të fëmijët e tyre merren me gjëra të pahijshme. Ajo na tregon se lutja me besim mund t'i ndryshoi situatat e rënda në jetën tonë, ajo na ndihmon t'i bartim me fe të gjallë.

Shën Monika e kishte kuptuar se Krishti është qendra e çdo gjëje dhe se Ai duhet të jetë edhe në jetën tonë. Ajo është shembull për çdo nënë, na fton të mos dorëzohemi, por, me fe të fortë, me lutje të vazhdueshme, me vuajtje dhe me sakrificë të qëndrojmë duke besuar se e mira do të vijë.

(Foto: Ary Scheffer, via Wikimedia Commons)

Shën Monika ndërmjetësoftë për të gjitha nënat e Misionit tonë, për nevojat e tyre familjare dhe për të gjitha dëshirat e mira që qëndrojnë në zemrën e tyre.

Shkruan: m. Vida Ademi

PËRVOJA IME E FESË

Nëse ndalem dhe e analizoj jetën time dhe personat që i kam zgjedhur në rrugëtimin tim, vërej se kam përzgjedhur, në radhë të parë, ata persona që u kam besuar plotësisht dhe që kam mundur të mbështetem në ta. Prandaj të eci me Jezusin dhe me vëllezërit e motrat e krijuar në përngjasimin e Tij është përvoja më e thellë, më e bukur dhe më kuptimplote që unë i kam dhuruar jetës sime që nga adoleshenca.

Nëse më pyesni për Zotin dhe fillimet e mia, më shkojnë ndër mend shumë gjëra të bukura, se si nga fëmijëria ime, nëna ime më ka edukuar në vlera të krishtera dhe që atëherë e deri me sot gjithmonë jam munduar që këto vlera t'i vë në veprim. Për 12 vite me radhë në famullinë ku kam jetuar, pra në famullinë e Shën Gjon Pagëzuesit, në Zllakuqan, kam qenë anëtare e RMV (Rinisë Mariane Vinçenciane). Thirrja që më është bërë për të qenë pjesë e këtij grupi është një ndër përgjigjet më të bukura që unë kam pasur mundësi t'i jap Zotit.

Ndihem me fat që isha e rrethuar nga njerëz të zellshëm, të gjallë, të hareshëm dhe të pa pritueshëm për të bërë vepra të mira. Gjatë këtyre viteve kam takuar dhe u kam shërbyer njerëzve të ndryshëm. Njerëz që ishin me aftësi të ndryshme, ndryshe nga ne ... por që

këta njerëz në realitet kanë një dhunti që ne njerëzit me aftësi të plota, nuk e kemi, e ajo dhunti është dashuria! Njerëz të tillë janë të aftë të na mësojnë për dashurinë pakushte sepse pavarësisht faktit që jetojnë në mjerim ata dinë të dhurojnë vetëm pozitivitet.

Ishte një fat i madh për mua t'i dhuroja adoleshencës dhe rinisë sime ngjyrat më të bukura dhe fakti që jam bijë e Marisë në mënyrë të dyfishtë më nxiti akoma më shumë edhe pse larg të kontribuoj në mënyra të ndryshme dhe të vazhdueshme. Motoja që ka shoqëruar gjithmonë rrugëtimin tim është “Më Marinë te Jezusi”... prandaj gjithmonë kërkoj ndërmjetësimin e Nënës sonë qiellore që të jem e dëgjueshme dhe gjithmonë e gatshme për t'iu përgjigjur Zotit “PO” për të bërë vullnetin e tij.

Dashuria e madhe për Jezusin dhe Virgjëren Mari më ka shtyrë gjithmonë deri në periferitë më të thella, për t'u dhuruar gjithmonë pa prituri asgjë në këmbim, prandaj mos kurseni asnjëherë vetveten dhe jini gjithmonë të gatshëm për tu dhuruar sepse edhe Jezusi thotë: “çka do që bëtë për njërin ndër këta vëllezërit e mi më të vegjël e bëtë për mua”.

Magdalena Shalaj-Prenrecaj, Luzern

(Foto: Katya Eishova, Pixabay)

GËZIMI – EMOCION DHE VIRTYT

Jetojmë në një kohë në të cilën gëzimi i të jetuarit po shuhet gjithnjë e më shumë, si rrjedhojë nuk vlerësohet sa duhet, e gjithnjë e më pak po i jepet rëndësi në të përditshmen, e në shoqërinë tonë. Kjo mungesë e vlerësimit dhe e rëndësisë, po vërehet dita-ditës nga qëndrimet dhe nga bisedat tona, nga shtypi e gjithashtu edhe nga media. Pasi nëse e vëmë re, në të shumtën e rasteve bisedat tona fillojnë e përfundojnë nga gjërat e pakëndshme që kemi përjetuar apo përjetojmë. Po kështu, edhe shtypi e media u jep rëndësi e u kushton kohë gjërave negative dhe jo atyre pozitive, të cilat mendoj se nuk na mungojnë.

Lind pyetja: Pse i japim më shumë rëndësi lajmit jo të mirë?! Pse përfillet më shumë e më gjatë, për një ngjarje negative sesa për ngjarje, që na kanë bërë apo na bënë të gëzohemi?! Pse, kur dikush na thotë një të keqe menjëherë e besojmë, kurse kur dikush na thotë diçka të mirë, nuk e besojmë?! Pse kur dikush na thotë të dua, nuk e besojmë por na lindin dyshime a më do me të vërtetë?! Pse kur na thuhet ndonjë gjë negative, menjëherë e marrim si të mirëqenë dhe e kujtojmë vazhdimisht?! Pse jemi të prirur t'i japim më shumë përparësi, negatives sesa

pozitives?! Pse takojmë kaq shumë njerëz me fytyra të ngrysur?! Pse kemi frikë më shumë nga gëzimi sesa nga trishtimi dhe izolimi?! Pse...? Shumë pyetje të tjera mund t'ia drejtojmë vetes e të tjerëve, dhe në të shumtën e herëve nuk marrim përgjigje.

Atëherë, çfarë kërkohet nga ne? Ajo që na kërkohet, është që sot të fillojmë ta shijojmë artin e gëzimit, i cili është pjesë e jetës, dhe është në ne e brenda nesh. Na kërkohet që të fillojmë t'i japim më shumë rëndësi gëzimit, sepse ai është një emocion dhe virtyt që ngjyros jetën tonë, e që e bënë atë më të bukur. Pasi, dita-ditës jemi duke rrezikuar, duke i lënë anash, dhe duke ua zënë frymën vlerave që i japin kuptim e shije jetës sonë, duke u dhënë më shumë rëndësi gjërave që na bllokojnë si: trishtimi, frika, mbyllja, opinioni, thashethemet etj. Pra, të përket ty që sot të fillosh të ushtrosh artin e gëzimit e t'i japësh ngjyrë e shije jetës e marrëdhënies me tjetrin. Paul Claudel thotë: *“Njerëzit nuk kanë asnjë detyrë në botë përveç gëzimit”*.

Në aspektin psikologjik, gëzimi në vetvete mund të konceptohet si një gjendje emocionale, që lidhet me faktin se një qëllim është

arritur, ose kur individi me bindje shkon drejt realizimit të synimeve, dëshirave, e qëllimeve që ia ka vënë vetes. Një qëndrim ky emotiv, që është i lidhur me disa nga karakteristikat e personalitetit të individit. E gjithë kjo e parë në aspektin psikologjik teorik, por gëzimi nuk është vetëm kaq, dhe nuk mjafton të thuhet se është një emocion, por kërkohet që të shohim e të ndjejmë diçka më shumë, sepse ai nuk është vetëm emocion por është edhe një virtyt, dhe nuk është e lehtë të flasësh për të, pasi nuk mund të shprehet vetëm me fjalë. Ai shprehet përmes qëndrimeve, sjelljes, zërit, veprimit e shikimit. E këtë e hasim edhe tek shkrimet e Nënë Terezës që thotë: *“Po qetë të mbuluar me gëzim, gëzimi do të shkëlqejë në sytë tuaj, në të folurit tuaj, në pamjen tuaj dhe në punën tuaj. Nuk do të arrini ta fshihni dot pasi gëzimi shpërthen.”*

Gëzimi, është mjeti më i mirë për të kapërcyer vështirësitë. E për këtë duhet t'i hapim dyer e dritare gëzimit sapo të shfaqet, sepse ai vjen gjithmonë me qëllime të mira. Ai e bënë njeriun që t'i shohë gjërat me sy pozitivë me optimizëm. Ai është efekt i dashurisë së dhënë dhe të marrë. Nuk është një prodhim i veprimeve tona por një virtyt që buron nga brenda, nga dashuria, besimi dhe shpresa. Ai është një dhuratë që na dhurohet nga Zoti, ashtu si edhe jeta, që buron nga brendësia e që shprehet në marrëdhënie me tjetrin.

Nuk duhet harruar gjithashtu se, gëzimi ka një lidhje të ngushtë me shpresën. Gëzimi dhe shpresa, janë virtyte që e mbajnë shpirtin njerëzor të gjallë, dhe që i japin njeriut arsye të ecë përpara edhe kur kalon kohë të vështira. Njeriu nuk mund të jetojë pa shpresë e pa gëzim. Këto të dyja janë të lidhura ngushtë, sepse njeriu që ka shpresë nuk i mungon gëzimi e gjithashtu njeriu të gëzuar nuk i mungon shpresa, nuk i mungon të shikuarit pozitiv. Kështu që, shpresa e gëzimi i përkasin kategorive të gjendjes shpirtërore, pra burojnë nga brendësia.

Pra, shpresa dhe gëzimi janë ato që kundërshtojnë dëshpërimin. E këtu vihet re, nëse njeriut i mungon gëzimi dhe shpresa, ai është i shtyrë drejt depresionit e izolimit, kurse nëse në të mbretëron gëzimi, depresioni, izolimi, trishtimi nuk kanë vend. Gëzimi është i lidhur me shpresën, e njeriu që ka shpresë nuk ka frikë nga gjërat që e rrethojnë. Një shenjë tjetër, që është e lidhur me gëzimin përveç shpresës, është edhe qetësia shpirtërore, buzëqeshja e vërtetë, të cilat janë të dukshme e kanë një efekt pozitiv, jo vetëm në marrëdhënie me veten por edhe me të tjerët.

Të edukohemi në gëzim e të edukojmë me gëzim. Mos të lejojmë që ta na humbasë gëzimi, sepse duke humbur gëzimin njeriu humb edhe perspektivën e gjërave dhe kuptimin e të jetuarit. Kërkohet, që t'ia hapim zemrën forcës së gëzimit, për t'i dhënë një kuptim të vërtetë jetës. *“Jua thashë këto që gëzimi im të jetë në ju e gëzimi juaj të jetë i plotë.” (Gjn 15,11).*

Gjithë njerëzit kanë dëshirë dhe kërkojnë, që bota të jetë e gëzuar e me shpresë, por harrojmë se bota jemi ne, unë dhe ti. Pra, i takon secilit të fillojë nga vetja.

Mos të harrojmë se jemi të thirrur t'i dhurojmë gëzime e shpresë tjetrit, e jo nervat tona, jo vetulla të ngrysur, jo buzë të shtrembëruara, jo fjalë që lëndojnë e vrasin. Sepse njeriu i sotëm është lodhur nga këto, ai ka nevojë për gëzim, për një fjalë të mirë, për qetësi, sepse kjo e freskon dhe e çlodh. Mirëpo, nëse ditët kalojnë dhe nuk arrijmë të gjejmë asnjë pikë gëzimi apo as të dhurojmë gëzim, kërkohet ta pyesim veten nëse gjithçka është në rregull, e nëse diçka brenda nesh nuk është duke funksionuar.

Me një fjalë, mbretëroftë gjithmonë gëzimi, shpresa e qetësia në jetën e secilit, dhe mos të ngurrojmë që t'ua dhurojmë të gjithëve. Nënë Tereza thotë: *Gëzimi jepet, gëzimi ndahet, gëzimi nuk fshihet, gëzimi u takon të gjithëve.*

Shkruan:

m. Franciska (Suzana) Lekaj, psikologe

Gjatë takimit me të rinjtë, mbajtur në Stadiumin Lokomotiva të Košices, që zë 10.000 vetë, Papa foli kryesisht për kuptimin e dashurisë së çiftit e, sidomos, të Sakramentit të Rrëfimit. E u dha të rinjve këshilla me vlerë për jetën e tyre. U fol edhe për të Lumen Anna Kolesárova, e re sllovaqe, e vrarë gjatë Luftës II Botërore nga një ushtar sovjetik, sepse mbrojti pastrinë virgjërore. Vasha, e lumnuar po në këtë stadium, më 1 shtator 2018, na kujton shenjtoreshën italiane Maria Goretti e të Lumen shqiptare, Maria Tuci.

Papën e priti drejtuesi i baritores rinore dhe dy të rinj, që i dhuruan lule, ndërsa stadiumi buçiste nga këngët, shprehje e gëzimit për këtë takim të jashtëzakonshëm e të paharrueshëm. Pas përshëndetjes së shkurtër të kryepeshkvit të Košices, u ndoq dëshmia e tre të rinjve, pasuar nga fjala e Papës.

Takimi i Papës me të rinjtë pati formën e një bisede të ngrohtë, përqendruar mbi ndjenjën më të fisme njerëzore: “Dashurinë”. E herë pas here fjala papnore u shndërrua në një lirikë delikate, si vetë ndjenja për të cilën fliste! Duke iu përgjigjur pyetjeve të të rinjve, Françesku foli kryesisht për kuptimin e dashurisë së çiftit e, sidomos, të rrëfimit. E u dha të rinjve këshilla me vlerë për jetën e tyre.

Takimi nisi pikërisht me pyetjen e të rinjve

Peter e Zuzka, mbi dashurinë e çiftit. Pasuar nga përgjigjja e Françeskut: “Dashuria, ëndrra më e madhe e jetës, nuk mund të shpjegohet lehtë. Sepse tejet e ndërlikuar. Në të gjitha historitë e mëdha të dashurisë ka një mori elementesh: dashuri, aventurë, heroizëm...”

“Ta shikojmë Jezusin – i ftoi të rinjtë Papa – ta shikojmë të Kryqëzuarin! Në të i gjejmë të dy elementet kryesore: dashurinë e pakufishme e guximin për të dhënë jetën deri në fund të fundit, pa asnjë lëkundje. Kemi këtu, para nesh, të Lumen Anna, heroinë e dashurisë. Na fton të shikojmë lart! – vijoi Papa – për t’u drejtuar të rinjve, që e rrethonin, ftesën: “Ju lutem të mos ëndërrojmi t’i kalojmë ditët e jetës si seri tele-novelash!”. Prandaj, kur ta ëndëroni dashurinë, mos besoni në efekte të veçanta: besoni se secili prej jush është i veçantë! Është dhuratë. Ëndëroni bukurinë, që nuk e përfill dukjen as modën. Ëndëroni të formoni familjen, të lindni e të rrisni fëmijë, ta kaloni jetën duke ndarë gjithçka me tjetrin, që ju do ashtu si jeni! E ëndrrat e mëdha nuk janë auto e rrallë, nuk janë fustane mode, as pushime, që nuk përfillin asnjë rregull! Nuk jetohet ulur në bankë, si rezervë e tjetrit! Nuk jemi bërë në seri. Jemi të pashoq e të lirë, e jemi në botë për të jetuar një histori dashurie me Zotin e për të përballuar rrezikun e mrekullueshëm të rënies në dashuri me njeriun!

Një këshillë, të dashuruarve nga Papa

Dua t’ju jap edhe një këshillë – vijoi Papa – që dashuria të sjellë fryte, mos i harroni rrënjët! E cilat janë rrënjët tuaja? Prindërit, e sidomos gjyshërit. Shkoni, bisedoni me ta, pyetini, dëgjoni historitë e tyre – ishte këshilla e Papës. Sot ka rrezik të rriteni pa rrënjë, sepse vrapohet gjithë ditën e lume, e bëhet gjithçka me nxitim! Çka shikojmë në internet mund të na arrijë menjëherë në shtëpi: mjafton një klik! Plot me mesazhe virtuale, rrezikohemi t’i humbasim rrënjët e vërteta! Të shkëputesh nga jeta, të fantazosh në boshllëk nuk bën mirë; është tundim i shejtanit. Zoti na do të mbjellë thellë në tokë, të lidhur me jetën, kurrë të mbyllur, gjithnjë zemërhapur për të gjithë!

Rrëfimi, ilaç që të ngre rishtas në këmbë

Më pas Papa u ndalua tek përgjigjja e pyetjes delikate, që ia drejtoi një e re me emrin Petra: “Kur ndjehemi keq, ç’të bëjmë?”. E kemi një ilaç të pagabueshëm – gjegji Papa – që na ngre përsëri në këmbë: Rrëfimin! Nëse unë ju pyes “çka mendoni kur shkoni të rrëfehemi? – jam i sigurt se përgjigjja do të jetë. “Për mëkatet!”. Po, ju pyes, thua mëkatet janë në qendër të Rrëfimit? Zoti dëshiron t’i afrosh Atij duke menduar për veten, për mëkatet tuaja, apo për Të? Nuk shkohet në rrëfyestore si të dënuar, që duhet të poshtërohen, po si bij që vrapojnë të marrin përqafimin e Atit. E Ati ua fal çdo mëkat!

Më pas, një këshillë: “Pas çdo rrëfimi rri një çast e kujtoni faljen që fituat! E kur të shkoni rishtas, kujtoni se po shkoni për të marrë përsëri përqafimin, që ju pati bërë aq mirë!”.

T’ia japim Zotit vendin e parë në Rrëfim

Më pas Papa u dha të rinjve një këshillë me vlerë jetike: “Pas çdo rrëfimi, ndaluni një çast e kujtoni ndjesën, që fituat. Ruajeni në zemër këtë paqe, këtë liri, që ju fashit shpirtin. Jo mëkatet, që nuk janë më, po faljen që jua dhuroi Zoti. Këtë ruajeni! Mos lejoni t’jua rrëmbejnë! E sa herë të shkoni në rrëfyestore, kujtojuni se po shkoni te Jezusi, që ju do e ju shëron. T’ia japim

Zotit vendin e parë në Rrëfim. Nëse është Ai protagonist, gjithçka bëhet e bukur e vetë Rrëfimi, sakrament i gëzimit!

Zoti të do pikërisht atje, ku ti turpërohesh

Në vijim Papa kujtoi edhe vështirësitë, që mund të hasin të rinjtë, para se të nisen drejt rrëfyestores. Po – kujtoi në vijim – ndonjëri nga ju mund të thotë: “Unë nuk mund ta përballoj turpin që ndjej, kur mendoj të shkoj e të rrëfehemi”. Nëse ti turpërohesh, do të thotë se e pranon atë që bërë. Turpi është shenjë e mirë. Po ti mos rri i burgur në turpin tënd, sepse Zoti nuk turpërohet kurrë nga ti. Ai të do pikërisht kur të vjen turp nga vetvetja. E të do gjithnjë! Po ti mund të thuash: “Unë nuk mund ta fali veten, e si mund të më falë Zoti, kur bie gjithnjë në të njëjtat mëkate?” Mos e harro kurrë: “Zoti vuan, kur ne mendojmë se nuk mund të na falë. Ndërsa gëzohet, kur falë gjithnjë”.

Në përfundim, Papa iu përgjigj pyetjeve të *Petrit e të Lenkës*, të rinj që provuan në jetë barrën e kryqit, duke dhënë edhe dëshmi për këtë. Më pyesni – u tha – “si mund të inkurajohen të rinjtë ta rrokun pa frikë kryqin?”. Ta rrokësh! Folje e bukur. Rrokja të ndihmon ta mposhtësh frikën. Kur jemi të rrokur a të përqaftuar, rifitojmë besimin në vetvete e në jetën. Atëhere ta lëmë Krishtin të na rrokë! Sepse kur rrokim Krishtin, kemi rrokur shpresën! Kemi rrokur dashurinë, që e shndërron dhimbjen. Dhimbja nuk shpëton askënd. Është dashuria ajo, që e shndërron dhimbjen. Po ta rrokësh Jezusin, gëzimi rilind. E gëzimi i Jezusit e shndërron dhimbjen në paqe.

Kjo, përgjigjja e Papës, i cili i uroi të rinjtë ta ndjejnë këtë gëzim, që është më i fortë se çdo gjë tjetër. E, në përfundim, i ftoi t’ua çojnë edhe miqve. Jo predikime, po gëzim! Jo fjalë, po buzëqeshje, afërsi vëllazërore.

Papa e përfundoi këtë bisedë të përzemërt, tejet lirike jo si predikim, po si shprehje e dashurisë së madhe që ndjen për të rinjtë, me një falënderim të ngrohtë, në gjuhën e tyre: «Dakujem!» – “Faleminderit”.

Marrë nga Radio Vatikani

Mesha shenjte

Mesha shenjte është themeli dhe qendra e jetës tonë të krishterë. Asnjë devocion dhe asnjë përshtirë tjetër nuk mund ta zëvendësojë kremtimin Eukaristik.

Në Misionin tonë, përveç të dielave dhe festave, çdo të marte-të shtunën, në orën 9:00 kemi kremtimin e Meshën shenjte. Prandaj, nëse gjatë këtyre ditëve të javës ke mundësi për të marrë pjesë në Meshë, mos ja moho vetvetes këtë përvojë takimi me Krishtin dhe me njëri-tjetrin.

(Foto: M. Mrika Sabedini)

Pagëzimet

Kisha rritet në numër dhe shenjtëri përmes sakramentit të pagëzimit.

Çdo të shtunë në orën 10:00, në Luzern, dhe në çdo vend ku kremtojmë Meshën shenjte sipas datave dhe orëve në kalendar, është mundësia e pagëzimit të fëmijëve tuaj.

Lajmërimi është i domosdoshëm!

(Foto: Luigj Gjoni)

Përgatitja për Krezmim

Nga muaji mars i këtij viti, për të gjithë të rinjtë dhe të rejtat që kanë për tu krezmuar, kemi filluar besimin (përgatitjen) për këtë përvojë të rëndësishëm të fesë.

Besimi mbahet në Luzern, çdo të shtunë duke filluar nga ora 17:30.

(Foto: Nga arkivi)

Përgatitja për Kurorëzim

Familja e bashkuar është bërthama e një shoqërie dhe kisha të shëndoshë.

Përgatitjet për kurorëzim kishtar kanë për qëllim vetëdijesimin ndaj përgjegjësi që të martuarit kanë ndaj njëri-tjetrit dhe familjes.

Prandaj i ftojme të gjithë ata që kanë për tu kurorëzuar këtë vit, të lajmërohen në Misionin tonë.

(Foto: Besnik Qerimi)

Përkujtimi i të vdekurve

Kujtimi dhe lutja për të dashurit tanë, që tashmë kanë kaluar në Amshim, është detyrë dhe përgjegjësi e secilit prej nesh, aq më tepër në ditën apo në datën e vdekjes së tyre. Prandaj, ata të cilët dëshirojnë t'i përkujtojnë të vdekurit e tyre me Meshën shenjte, janë të lutur të lajmërojnë së paku një javë më parë dhe, mundësisht, të jenë pjesëmarrës në kremtimin e Meshës së kremtuar për të afërmit e tyre.

(Foto: S. Hermann & F. Richter, Pixabay)

Transmetimi i Meshës në Facebook

Çdo të diele dhe ditë feste, për të gjithë ata që nuk mund të marrin pjesë në Meshën shenjte, ekziston mundësia për ta ndjekur atë përmes faqes së Facebookut të Misionit tonë: Misioni Katolik Shqiptar – Luzern

(Foto: Besnik Qerimi)

Qendra e dëgjimit

Duke parë nevojën e shumë njerëzve për t'i dëgjuar, kemi vendosur që çdo të shtunë para-dite të jemi të gatshëm për t'i pranuar, dëgjuar dhe këshilluar të gjithë ata që paraqitën në Qendrën tonë.

Rezervimi është i detyrueshëm.

Të premtet e para të muajit

Të parat premtet të muajit ndërlidhen me përshtirërinë e besimtarëve ndaj Zembrës së Krishtit.

Çdo të premtet të parë të muajit, në orën 18:30, në Luzern, kemi adhurimin e Krishtit në Eukaristi dhe Meshën shenjte.

(Foto: Pixabay)

PAPA: ABORTI DHE EUTANAZIA, VRASJE E SHËMTUAR

(Foto: Dominic Winkel, Pixabay)

Nuk ekziston vetëm Covidi me vështirësitë e përgjithshme që ka shkaktuar në mbarë botën. Ka vende ku shëndeti është gjithnjë e më i pasigurt, ku mbretërojnë padrejtësitë dhe pabarazitë, ku mungon ushqimi dhe uji i pijshëm, ku njerëzit vdesin nga kushte të pamjaftueshme, madje të mjerueshme higjieniko-shëndetësore. E ekziston edhe “kultura e mënjanimi” a “kultura e përjashtimit” dominuese që i konsideron të sakrifikueshëm, sidomos fëmijët dhe të moshuarit, të cilët janë e kaluara dhe e ardhmja e një shoqërie. Që këtej, ftesa për t’i parë vuajtjet e botës, të cilën Papa ua drejtoi sot pjesëmarrësve në sesionin plenar të Akademisë Papnore për Jetën, kushtuar temës “Shëndeti publik në një perspektivë globale. Pandemia, bioetika, e ardhmja”.

Ta dëgjojmë britmën e tokës dhe të të varfërve

Papa Françesku e nisi fjalimin e tij, duke filluar nga përvoja e pandemisë: “Krizja pandemike ka bërë që edhe britma e tokës, si dhe ajo e të varfërve, të kumbojnë më fort. Nuk mund ta bëjmë veshin shurdh për këtë britmë të dyfishtë, duhet ta dëgjojmë mirë, me vëmendje!”

Aborti është vrasje

Kësaj britme, Papa i shton atë të viktimave të shumta, “viktimave të kulturës së hedhjes” a të “kulturës së mënjanimi”: “Jemi viktimë të kulturës së hedhurinave», thotë Papa, duke lënë mënjane fjalimin e shkruar. “Hedhim fëmijët, që nuk duam t’i pranojmë, me ligjin e abortit që i vret drejtpërdrejt. E sot kjo është bërë një mënyrë “normale”, një zakon, i cili është

shumë i shëmtuar, sepse është vrasje e vërtetë”. Papa Françesku përsëriti “pyetjen e dyfishtë», që u bëri gazetarëve gjatë kthimit me avion nga Sllovakia në Romë: “A është e drejtë të marrësh një jetë njerëzore për të zgjidhur një problem? A është e drejtë të punësosh një vrasës për të zgjidhur një problem? ”.

Të moshuarit, material mbeturinash

Pas fëmijëve, vijnë të moshuarit, të cilët, thotë Papa Françesku, “janë si të ishin lëndë mbeturine, sepse nuk shërbejnë më, nuk janë më të nevojshëm”. Por të moshuarit “janë urtia, rrënjët e mençurisë së qytetërimit tonë dhe ky qytetërim i hedh poshtë, i mënjanon”. Kundër tyre është në lëvizje ajo që Papa e quan një «eutanazi e fshehur”: “Ilaçet janë të shtrenjta dhe jepen përgjysmë, kjo do të thotë t’ua shkurtosh jetën të moshuarve. Me këtë – thotë

Ati i Shenjtë Bergoglio – ne e mohojmë shpresën: shpresën e fëmijëve që na çojnë përpara, të rrënjëve që na japin të moshuarit. Ne i hedhim të dy”.

Prandaj, “të jemi të kujdesshëm ndaj kësaj kulture”, paralajmëron Papa, duke folur jashtë tekstit. “Nuk është problem ligjor, problemi është ai i mënjanimi”. E këtë pikë ju akademikët, universitetet dhe spitalet katolike “nuk mund ta anashkaloni”: “Është një rrugë në të cilën nuk mund të ecim, sepse është rruga e hedhurinave”.

Marrë nga Radio Vatikani

Kush jam unë?

Unë jam ajo vala e detit herë e qetë e herë e trazuar që gjithmonë lufton me prekë fillimin e detit.

Jam ajo era e lehtë që sado pak arrin të lëkund gjithçka.

Nganjëherë i bëjë konkurrencë edhe reve, duke shkuar rreth e përçark botës për të parë çdo gjë.

Jam unë ajo e madhja fushë ku në mua gjenden lulet me të bukura por qe nganjëherë gjenden edhe ferrat.

Jam shkretëtire ku pluhuri mbulon çdo gjë, por di të jem edhe pranverë që qelë me ëmbëlsi duke harruar dimrin qe pati ngrirë e shkatërruar gjithçka.

Nganjëherë jam edhe ajo vjeshta e qetë që dhuron fryte te shumta, e që në me zymtësi shikon frytet e saj si merren nga njerëzit lakmitar.

Por mbi te gjitha e duke sfiduar gjithçka jam unë e do te jem gjithmonë ajo stina plot dritë dhe nxehtësi, jetë e shpresë qe do të harroj gjithçka e do të nis çdo gjë nga fillimi.

Shkuran:

Valentina Tahiri Duzhmani, Inwll

Lutja e Shën Nënës Terezës për të padëshuarit

O Zot, i dashur,

Ti më dha forcë që të besoj

se më do dhe më pranon.

Më jep edhe më tej fuqi,

që t’i dua të padëshuarit

sikundër me deshe edhe Ti mua.

Ti e di, O Zot, se të padëshuarit

janë më të varfrit ndër të varfër.

Edhe të pasurit mund të jenë të

padëshuar

sikurse të varfrit e kësaj toke të vogël,

të cilën Ti na fale.

Bëj të marrim pjesë në pasurinë e

dashurisë sate,

e atëherë do ta pranojmë njëri-tjetrin

në mbretërinë tënde të tokës.

Amen.

ÇKA ËSHTË SINODI?

(Foto: nimrodus, Pixabay)

Shumë herë ndodh të dëgjojmë apo të prononcojmë fjalë të cilave nuk ia dimë kuptimin. Njëra ndër to mund të jetë edhe fjala sinod.

Fjala *sinod* rrjedh nga greqishtja *syn-hodos*, që përkthyer në gjuhën shqipe domethënë: “ecje së bashku”. Kjo fjalë, kryesisht, përdoret në ambiente kishtarë dhe nënkupton vend-takimin e ipeshkvijve me Papën. Pra, sinodi është vend-takim për shkëmbimin e informatave dhe përvojave të të gjitha kishave; është vend-kërkimi, shoshitje dhe zgjidhjeve të atyre çështjeve baritore me vlefshmëri katolike (universale), me qëllim që të ecët së bashku si Kishë e bashkuar në Krishtin.

Sinodi i Ipeshkvijve, me kërkesën dhe dëshirën e etërve të Koncilit II të Vatikanit, është themeluar nga Papa Pali VI, në vitin 1965, me qëllim të promovimit të përvojave të bukura dhe shumë të rëndësishme që lindën nga ky Koncil historik.

Përveç shkëmbimit të përvojave kishtarë, Ipeshkvijtë e bashkuar në një Sinod e kanë detyrë dhe përgjegjësi ta ndihmojnë Papën me sugjerime dhe këshilla në udhëheqjen sa më të mirë të Kishës universale, sidomos sa i përket temave të doktrinës dhe të pastoralit.

Pra, Sinodi thirret nga Ati i shenjtë (Papa) në

bazë të nevojave dhe kërkesave të Kishës, si dhe gjithmonë ka si synim të mirën e përgjithshme të Kishës. Në Sinod mund të marrin pjesë edhe laikët e ftuar të cilët kanë detyra apo përgjegjësi të caktuara përbrenda një Kisha lokale.

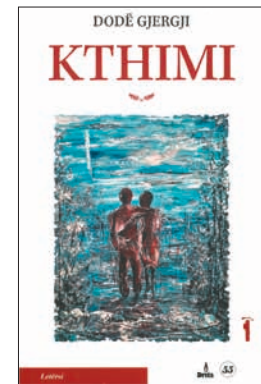
Gjatë këtyre ditëve, me 10 tetor 2021, në Vatikan, është hapur Sinodi i Ipeshkvijve dhe do të ketë si temë pikërisht Sinodin. Kësaj here, si asnjëherë më parë, Sinodi nuk do të mbahet vetëm në Vatikan, por në të gjitha Kishat (diocese) lokale të të gjitha kontinenteve. Hapja e Sinodit të Kishave lokale është paraparë një javë më vonë nga ai në Vatikan.

Ky Sinod është planifikuar të mbahet në tri periudha të ndryshme:

1. Periudha e parë: tetor 2021 – prill 2022
2. Periudha e dytë: shtator 2022 – mars 2023
3. Periudha e tretë: tetor 2023

Të gjithë besimtarët katolik janë të ftuar t'i përcjellin punimet e Sinodit si dhe të lutën që Shpirti Shenjt t'i frymëzojë të gjithë ata që kanë përgjegjësi në vendimmarrjet e Kishës lokale dhe të asaj universale.

Shkruan: don Anton Uka

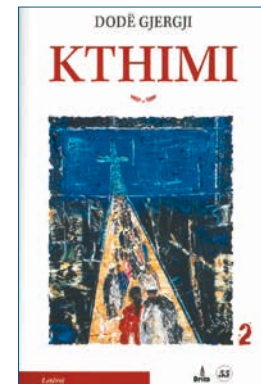

Dodë Gjergji Kthimi – 1

Libri që lexuesi ka në dorë, është një trilogji romaneske, që si një dokumentar i përpunuar mirë, vë në pah realitetin e njeriut tonë, i cili shpërthehet nëpërmjet dy të rinjve të cilët nisen rrugës së kërkimit të së vërtetës, identitetit i trashëguar kulturor, shpirtëror dhe kombëtar. Që rritet i fshehur nën mbishtresën artificiale që është krijuar, nga e kaluara, harresa dhe mohimi.

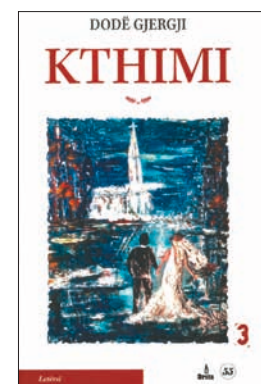
Tefë Topalli

Dodë Gjergji Kthimi – 2

Veçantia e këtij libri qëndron në faktin se e shndërron dashurinë mes Shpresës dhe Gjonit në një përsiatje historike, të njohjes së të vërtetës e cila është rikthimi i kujtesës historike të shqiptarëve dhe identitetit të tyre natyral. Shpresa nuk përfaqëson vetëm emër personazhi, por kuptimin e saj të parë, si shpresë për shqiptarët në rikthimin e kombit shqiptar në pedestalin nga ku e rrëzoi pushtimi turk. Në këtë dashuri mes dy të rinjve, dalin në pah figura si Pjetër Bogdani, Gjergj Fishta, Ibrahim Rugova etj., por në veçanti libri arrin të godasë atë lloj paragjykimi ose injorance se kryqi i përket sllavëve dhe pikërisht këtu arrin të përcjellë mesazhe të rëndësishme historike, se shqiptarët në Ballkan janë katolikët e parë origjinalë dhe se kryqi ka qenë i pandarë nga shqiptarët, pavarësisht konvertimit të tyre të imponuar në myslimanë gjatë Perandorisë Osmane.

Farri Balliu

Dodë Gjergji Kthimi – 3

Rrëfimi “Kthimi” i kompozuar në trilogji, ndjek një proces shkallor të njëmendësisë së kthimit në identitet dhe është i formësuar në tri kategori ekzistenciale apo fenomenologjike, ashtu siç janë vënë prej autorit si nëntituj të vëllimeve: “Kthimi kulturor”, “Kthimi historik” dhe “Kthimi shpirtëror”. Personazhi kryesor është përpunuar nga autori me shumë kujdes, madje edhe emri (Shpresa) është marrë si simbol që ndërlidh “kthimet” dhe kryen rrëfimin në plotësi. I shikuar nga prizmi i strukturës arkitekturale dhe i kuptimit, mund të përkufizohet edhe si triadë kërkimi: zbulimi (pjesa I), ballafaqimi (pjesa II) dhe përfaqimi (pjesa III). Trilogjinë apo triadën e tij autori e nyjzon dhe ndërlidh në një pikë të vetme, që shndërrohet në topos të narratives së tij: e vërteta si kategori ekzistenciale.

Fatmir Koliqi

In memoriam të Nade Paloka **(1955–2021)**

Dita e lindjes së Zojës, pra 8 shtatori, ishte ditë e dhimbshme dhe pikëlluese për familjen Palokaj nga fshati Velezhë i Kosovës, me banim në Ebikon të Zvicrës. Lajmi për vdekjen e Nade Paloka, po ashtu, ishte i dhimbshëm dhe i papritur edhe për të gjithë ata që e njihnin Naden dhe familjen e saj.

Nadja ishte shembull i mirë në familje dhe shoqëri, ishte nënë e tre djemve dhe një vajze të cilët i rriti me vështirësi, me butësi dhe me dashuri të madhe, duke iu dhuruar atyre një edukim dhe formim të mirë njerëzor dhe shpirtëror. Nadja ishte nënë dhe shembull i mirë edhe për nipat dhe mbesat që u rritën në prehrin e saj. Në jetën e saj ajo ka dëshmuar të jetë bashkëshorte e mirë, motër e dashur, kunatë e sjellshme dhe vjehërr e kujdesshme dhe e dashur.

Mesha e varrimit dhe ritet e salikimit janë bërë me 10-të shtator, në Kishën famullitare Shën Maria në Ebikon. Meshën e shenjtë dhe

ritin e varrimit e ka udhëhequr don Anton Uka, përgjegjës i Misionit Katolik Shqiptar në Luzern, në bashkë-kremitim me don Marjan Markun, don Marjan Lorencin dhe don Agim Qerkinin. Të pranishëm në Meshë dhe në varrim ishte një numër i madh i familjarëve, miqve dhe dashamirëve të familjes së Gjergj Paloka.

Don Antoni në predikimin e rastit u ndal mbi vlerat dhe virtytet që e kanë karakterizuar jetën e Nades dhe njëkohësisht i ftojë të pranishmit që të ecin gjurmëve të të parëve tanë që me qëndresë, me mirësi dhe me përvujtëri e kanë dëshmuar përherë dashurinë për familjen, për Zotin dhe për Kishën.

Pas varrimit të Nades, në ambientet e Kishës në Ebikon, familja Paloka i ftoi të gjithë të pranishmit në drekën e qiriut që ishte shtruar për shpirtin e saj.

Shkruan: Mark Paloka

Dr. Don Anton Uka,
Përgjegjës

Rodteggstrasse 6
CH-6005 Luzern

Tel: +41 41 250 52 60; Fax: +41 41 250 52 67
Cel: +41 79 371 68 91

E-Mail: ukas_cr@hotmail.com
anton.uka@migrantenseelsorge-luzern.ch

Misioni Katolik Shqiptar në Luzern
Katholische Albaner Mission in Luzern